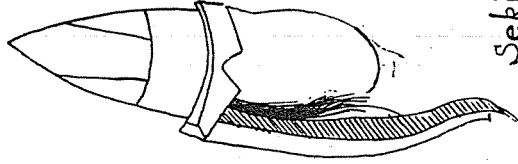
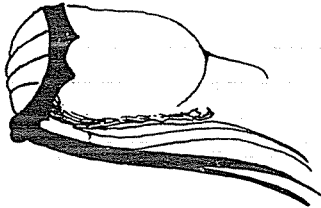

Şekil : 3

Şekil : 2

Şekil : 1

EMİR HÜSREV DEHLEVİ'NİN 1496 YILINDA MİNYATÜRLENMİŞ HEŞT BİHİŞTİ

Zeren AKALAY

XV. yüzyıl minyatür sanatının en önemli merkezlerinden biri olan Herat'da Timurlular idaresinde kitap resmi mükemmel örneklerini veriyordu. Bu yüzyılın başında hükümdar Şahruh ve oğlu Baysungur sanatın tüm kollarının Herat'da gelişmesine öncülük ediyorlardı. Özellikle Baysungur, devrin atölyelerinde İslam resminin en ünlü eserlerinin meydana getirilmesini sağlamıştı. 1447 yılında Şahruh'un ölümünden sonra Herat, siyasi yönden hayli karışık bir döneme girer. Daha sonra Herat, kısa bir süre de olsa Türkmen prenslerinin hakimiyetinde kalır. Sanatkârların koruyucusu Türkmen idarecilerin Herat hakimiyeti sona erince ülkelerine dönerlerken beraberlerinde Heratlı bir çok sanatçıyı da götürürler¹. Fakat Herat XVI. yüzyılın başlarına kadar Timurluların hakimiyetinde kalmağa devam eder.

Timurluların Herat'daki son ünlü hükümdarı Hüseyin Baykara'nın devri (1468-1506), bilim ve sanat yönünden son derece hareketli geçer. Bu arada kitap resmi de XV. yüzyılın ilk yarısındaki parlak dönemine yeniden kavuşur. Herat'ın XV. yüzyıl sonunda önemli kültür merkezi oluşunun en büyük sebebi Baykara'nın en yakın dostu Ali Şir Nevaî'nin devlet yönetimindeki başarısıydı. Nevaî'nin edebî çalışmalarında büyük etki yaratan, İslâm dünyasının ünlü şairi Camî, devrin sanat hayatında etkili olan bir kişiydi. Mirhond ve Hondmir'de Baykara devri tarihî edebiyatının ünlü ki-

1. Z.V. Togan, «Topkapı Sarayında Dört Çönk», İslam Tetkikleri Enstitüsü Dergisi, c. 1, İstanbul 1954, s. 83.

şileri idi. Ravzat al-safâ ve Habîb al-siyar, devirleri için tek kaynak eser olmuştur.

Baykara döneminde Herat'da Nizâmî, Dehlevî, Sadî, eserleri en çok resimlenen şairlerdi. XIV. ve XV. yüzyılın çeşitli minyatür merkezlerinde en çok resimlenen Firdevsî'nin ünlü destanı Şahname'nin Herat'ın bu döneminde resimlenmiş bir nüshası günümüzde tesbit edilemiyor. XV. yüzyıl tarihçisi Şarafaddin Alî Yazdî'nin Zafernâme'si, Herat'ın Baykara döneminde tarihi konuda resimlenmiş tek eser oluyor. Mistik konulara karşı ilginin arttığı bu dönemde, Attar'ın Mantık at-Tayr'ı da ilgi görüyor ve saray kalitesinde tasvirlerle süsleniyor. Bu dönemde dikkati çeken bir husus da, devrin iki ünlü şairi Nevaî ve Camî'nin eserlerinin yazıldıkları dönemde resimlenmiş olmasıdır. Hüseyin Baykara'nın koruyuculuğu altında Herat'da kudretli ressam ve hattatlar yetişmişti. Devrin bu kültür merkezindeki atölyelerde ünlü eserlerin meydana getirilmesinde hattat Sultan Ali Meşhedî ve ressamlar Mirak, Behzad, Kasım Ali'nin rolleri büyük olmuştur².

Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Hazine 676 da kayıtlı Emir Hüsrev Dehlevî'nin Hamsesini meydana getiren mesnevilerden biri, Heşt Bihişt, Saray Kütüphanesinde Hüseyin Baykara döneminde resimlenmiş eserler arasında muhteşem bir örnektir³. Emir Hüsrev

2. Bu konuda daha fazla bilgi için bkz: M.G. Lukens, «The Fifteenth-Century Miniatures», The Metropolitan Museum of Art Bulletin, vol. XXV, no. 9, p. 317-338.
3. Bu devir eserleri için bkz: B.W. Robinson, A Descriptive Catalogue of the Persian Painting in the Bodleian Library, Oxford 1958, p. 68. B.W. Robinson'un listesine İstanbul Kütüphanelerinden ilave edeceklerimiz:
Hacû Kirmanî'nin Hümay ü Hümayun'u. Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Revan 1045. Tarihsiz fakat 1485 civarına tarihlenebilir. 3 minyatür.
Şerafeddin Ali Yazdî'nin Zafernâme'si. Türk ve İslam Eserleri Müzesi No. 1964. 891/1486 tarihli. 10 minyatür. 4 minyatür Herat Hüseyin Baykara devri, diğerleri Şiraz 1530 civarına tarihlenebilir.
Emir Hüsrev Dehlevî'nin Heşt Bihişt'i. Topkapı Sarayı Müzesi Hazine 676. 902/1496 tarihli. Çift sayfalık bir minyatür. Kayıp iki minyatürden biri Freer Gallery de. Diğeri bilinmiyor.
Camî'nin Hamse'si. Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Revan 888. 886/1481, 912/1506-07 tarihli. 17 minyatür ve desen. Minyatür üslûbu 1506-07 tarihine uyar. Desenler ve takdim minyatürü XVI. yüzyıl sonu İsfahan üslûbunda.
Sadî'nin Bostan'ı. Süleymaniye Kütüphanesi Lâleli 1679. 1495 civarına tarihlenebilir. 2 minyatür.

Dehlevî (1253-1325)⁴, Heşt Bihişt mesnevisiyle Nizâmî'nin Heft Peyker'ine ilk nazireyi söylemiştir. Nizâmî'nin Heft Payker'inde bazı değişiklikler yapan Emir Hüsrev, kızlar ve köşkler yedi olduğu halde, Behram'ın hikâyesini de bunlara katarak eserine Heşt Bihişt adını vermiştir⁵.

Topkapı Heşt Bihişt'i, 38 X 26 cm. ölçüsünde 41 yapraktır. Yazı kısmı 25,3 X 15,5 cm. yer kaplamaktadır. Metin talik hatla 4 sütun üzerine 23 satırdır⁶. Eser muhteşem lake bir cilt içinde bulunmaktadır. Cildin ön ve arka yüzü miklebinin üzeri, siyah renk zemine içleri, sedef üzerine sürülmüş bordo ve altın yaldız renkte efsanevi hayvan ve ağaç motifleriyle dolu şemse ve köşebentler, rumi, kıvrım dallarla süslenmiştir (Resim: 1). Cildin içi, siyah ve kiremit renk zemine, altın yaldız, siyah, gri mavi renkte rumi, çiğn bulutları, çiçek ve kıvrım dallar, sedef üzerine sürülmüş bordo renk konturlu geometrik desenlerle süslenmiştir (Resim: 2). Heşt Bihişt, 3a daki zahriyede belirtildiği gibi. Sultan Muhammed Muhsin Bahadır Han'ın kütüphanesi için hazırlanmıştır⁷ (Resim: 3). Aynı sayfada Sultan Ahmed III'ün (1703-1730) cülûs tarihini taşıyan bir de mühür görülmektedir. Eser, XV. yüzyıl sonu Herat'ın en güzel tezhip örneklerinden biriyle süslü 3b-4a sayfasında başlar (Resim: 4). Kolofonda (41b) eserin, Sultan Ali Meşhedî tarafından Safer 902/

4. J. Rypka, History of Iranian Literature, Dordrecht-Holland, 1968, p. 257-259; E.G. Browne, A Literary History of Persia, vol. III, Cambridge 1969, p. 108-110; C.A. Storey, Persian Literature, vol. I, part I, London 1970, p. 495-511.
5. A. Sırrı Levend, Ali Şir Nevai, Hayatı, Sanatı ve Kişiliği, c. I, Ankara 1965, s. 137. Emir Hüsrev'in Hamsesinin özellikle, XV. yüzyıl Şiraz ve bu yüzyılın sonunda Herat da resimlenmiş örnekleri günümüze gelmiştir. Emir Hüsrev'in minyatürlü erken tarihli Hamsesi XIV. yüzyıl sonlarından (Oriental Ens. Academy of Science Uzbek SSR, No. 3317). Eserin 37 minyatürü ilkel bir üslûp gösterir. Şiraz ve çevresine bağlanabilir.
6. F.E. Karatay, Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Farsça Yazmalar Kataloğu, İstanbul 1961, No. 602; F. Ögütmen, XII-XVIII, Yüzyıllar Arasında Minyatür Sanatından Örnekler, İstanbul 1966, s. 18; M.Ş. İpşiroğlu, İslâm'da Resim Yasağı ve Sonuçları, İstanbul, 1973, pl. 93; E.J. Grube, «Notes on the Decorative Arts of the Timurid Period», Studi in Onore di Giuseppe Tucci, Napoli 1974, p. 261-262, fig. 141, 141b.
7. Muhammed Muhsin (Kipek Mirza da denir), Sultan Hüseyin Baykara'nın oğullarından biridir. 911/1506 da babasının ölümünden sonra Meşhet'te padişahlık yapmıştır. 913/1507 de Merv padişahı olan kardeşi Abul Muhsin ile, Mehmet Şeybak Han ile savaşmış, bu savaşta her iki kardeş yenilmiş ve ölmüştür. Bkz: Vekayi, Babur'un Hayatı, Çev: Reşit Rahmeti Arat. Önsöz ve Tarihi Özet: Y. Hikmet Bayur. c. I, Ankara, 1943, s. 094-095.

1496 Ekim de kopye edildiği belirtilmektedir. İçinde karşılıklı sayfa üzerine düzenlenmiş iki minyatür bulunmaktadır. Yazmanın metin kısmındaki araştırmamız sırasında, 26b-27a, 35b-36a yaprakları arasında birer yaprağın eksik olduğu görülmüştür. 26b ve 35b yaprakları üzerindeki boya lekeleri, eksik sayfaların minyatürlü olduğuna işaret ediyordu. 26b-27a arasından çıkarılan minyatürlü sayfa Behram'a mavi köşkte anlatılan hikâyeye ilgilidir ve bu sayfa Washington Freer Gallery of Art da bulunmaktadır. Bahram'a cuma günü beyaz köşkte anlatılan hikâyeye ilgili olması gereken 35b-36a sayfaları arasından çıkarılmış ikinci minyatürlü sayfayı tesbit edemedik. Bu minyatürlü sayfanın özel koleksiyonlardan birinde olması mümkündür.

Minyatürler :

1) 1b-2a. Av sahnesi. 30 X 20 cm. Av olayı yatık bir U şeması çizecek şekilde tek sıra halinde dizilmiş figürlerin ortasında, sağda üç, solda dört avcının avlanmalarıyla tasvir edilmiştir. Sahnenin sağ üst kısmında önde teberdarı arkasında gölgelik tutan hizmetlisiyle hükümdar görülmektedir. Resmin üst ve alt kısmında uzanan arazi yer yer çerçeve sınırlarını aşar ve figürlerin hareketlerini sınırlıyan çerçeve meydana getirir. Sahnenin üst kısmında, aralarından gümüş yıldız renkte bir derenin aktığı firuze, pembe, sarı, mavi rengin tonlarında boyanmış kayalıklar, bunların gerisinde av hayvanları, çeşitli durumlarda resmedilmiş avcılar görülmektedir. Pınar çevresine dizilmiş küçük büyük renk renk taşlar etrafında gruplaşan çiçekler, ince uzun otlar, koyu ve açık yeşil yapraklı bir çınar, ayrıca kahverengi gövdeli çıplak, ve bodur yeşil ağaçlar bitki örtüsünü teşkil eder. Sahne zemini sarı, pembe, mavinin tonlarında boyanmış küçük büyük taşlarla kaplıdır. Gök yüzü altın yaldızdır (Resim: 5).

Minyatürlü yazmaların ilk sayfalarını süsleyen böyle av sahnelerinden biri, bizim sahnemizle karşılaştırılabilir. 833/1429-1430 tarihli Tahran Gülistan Sarayı Kütüphanesinde bulunan Firdevsi Şahnamesinin takdim minyatüründe (Resim: 6)⁸, Topkapı avında

8. Tahran Gülistan Şahnamesindeki bu av sahnesinin hemen hemen aynı ölçülerde (25 X 36 cm), fakat çok silik deseni Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi H. 2152, s. 45a da bulunmaktadır.

olduğu gibi sağ üstte padişah ve maiyeti görülüyor. Her iki minyatürde de avlanma olayı iki ayrı grup halinde ve sayfanın ortasında geçiyor. Gülistan Şahnamesinde arkadan resmedilen figürler H. 676 da sık sık tekrar edilen kalıplardır. Daha az kalabalık olan Gülistan Şahnamesinde av olayı tüm sahneyi kaplar. Yemek getiren ve at üzerine arp çalan figürlerle sahne son derece liriktir. Gülistan avının sarı kompozisyon düzeni H. 676 nın en fazla yaklaştığı bir özelliştir.

849-850/1445-1446 tarihli Timurlu (Topkapı Sarayı Müzesi R. 855) ve 865/1461 tarihli Karakoyunlu (T.S.M. H. 773) devri Şiraz üslûbundaki Nizami Hamselerinin takdim minyatürleri, avlanan bazı figürlerin hareket kalıpları, sağ üstte toplanmış atlı seyirciler gibi motifler H. 676 avına etkili olabilecek niteliktedir (Resim: 7, 8).

B.W. Robinson tarafından 1460-1470 civarı Türkmen saray üslûbuna konan çift sayfalık bir minyatür (Resim: 9)⁹, Topkapı avının prototipi olarak görülebilir. Topkapı avından biraz daha büyük (27 X 37,5 cm.) bu avda özellikle sahnenin alt kısmında dizilen avcılar hareketleri ve bu kısmın kompozisyonu H. 676 nın en fazla yaklaştığı motiflerdir. Türkmen avındaki omuzunda hayvan taşıyan figür bizim yazmamızda da görülüyor (Resim: 10). Avlanan avcılar merkeze doğru olan hareketleri, tepe gerisindeki figürlerin durumları, her iki sahnenin diğer ortak yönleridir.

Topkapı avına yakın bir sahneyi Şerafeddin Ali Yazdi'nin 891/1486 tarihli Zafername'sinde (İstanbul Türk ve İslâm Eserleri Müzesi, No. 1964)¹⁰ buluyoruz. Topkapı avıyla aynı atölyeye bağlanan bu minyatürde (Resim: 11), hükümdar sağ üst köşede olayı yüksekçe bir yerden seyrediyor. Geniş bir görüş açısından seyredilen sahnede olay, az figürle anlatılmıştır. Av olayını seyreden figürler Türkmen avında ve Topkapı avında olduğu gibi sahnenin alt kısmında yarım daire çizecek şekilde sıralanmıştır (Resim: 12). Çeşitli pozlarda tasvir edilen bu figürler, sahnenin iyice alt kenarın-

9. Leningrad State Public Library, Dorn 434 de bulunan Cami'nin 956/1549 tarihli Silsilat al-Zahab'ına sonradan konmuş bu minyatür için bkz: F.R. Martin, The Miniature Painting and Painters of Persia, India and Turkey, London, 1912, Vol. 2, pl. 60-61., O. Akimushkin and Ivanov, Persidskie Miniatury XIV-XVII vv. Moscow, 1968, pl. 18-19.

10. K. Çığ, «Türk ve İslâm Eserleri Müzesindeki Minyatürlü Kitapların Kataloğu», Şarkiyat Mecmuası III, İstanbul 1959, No. 20., A. Sakisian, La Miniature persane du XIIe au XVIIe siècle, Paris-Brussels, 1929, fig. 109.

da yer alır ve bu kısımda manzara elemanlarına yer verilmez. Avlanan figürler hareketli bir grup meydana getirmezler. Tek tek figürlerin hareketleri ve sağda vurulmuş av hayvanı taşıyan figürlerin tavırları Türkmen avından daha realisttir. Kirli mor renkte boyanan sahne zemininde manzara elemanına işaret eden motifler bir kaç yaprak ve çiçekten ibarettir. Sahne basit, fakat düzenli, açık bir kompozisyona sahiptir.

Sürek avı konusunu işliyen takdim minyatürlerinin muhteşem bir örneği ise XVI. yüzyıl başlarına aittir¹¹. 21 X 31,7 cm. ölçüsündeki sahne dinamik bir kompozisyon düzeni göstermez (Resim: 13).

Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesinde Albüm resimleri arasındaki bir desende (H. 2135, 12a) bazı motifler H. 676 avına hayli yaklaşıyor (Resim: 14). Topkapı avından bir kaç sene önce yapılmış olması mümkün bu desende, zemininin düzenlenişi, manzara anlayışı, ön plânda geriye dönüp okunu keçilere atmağa hazırlanan figürün hareketi H. 676 da da görülen özelliklerdir (Resim: 5). Desende yayını kontrol eden avcı ve H. 676 da (Resim: 14) okunu kontrol eden avcının hareketleri dikkat çekici motiflerdir.

Yine Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesinde albüm resimleri arasında yarı boyanmış bir desen bulunuyor (H. 2154, s. 111b, Resim: 16). Bizim yazmamızla aynı atölyeye bağlanan bu desende avlanan avcı kalıbı, H. 676 da sağda kılıcını arslana batıran avcının hareketinde tekrar ediliyor. Desende geri plânda eli ağzında olayı seyreden figür ise H. 676 da sağda kayaların gerisindeki figürle aynıdır.

Topkapı avının manzara elemanları; kayalar, çiçekli su kenarı, bitkiler ve sağ köşedeki iri yapraklı çınar ağacı XV. yüzyıl sonu Herat resimlenmiş yazmalarında görülen motiflerdir. Figür tipleri ve kalıpları, renk anlayışı yönünden Topkapı avına en yakın örnekleri British Museum Nizami Hamse'sinin (Or. 6810) bir grup minyatürlerinde buluyoruz. İskender'in yaşlı dervişi ziyareti sahnesinde-

11. Cami'nin 956/1549 tarihli Silsilat al-Zahab'ında (Leningrad States., Public Library, Dorn, 434) bulunan bu minyatür için bkz: F.R. Martin, Y.Z.E., pl. 116-117., O. Akimushkin and A. Ivanov, Y.Z.E., pl. 42-43.

12. A. Sakisian, Y.Z.E., pl. LXIII., Binyon, Wilkinson, Gray, Persian Miniature Painting, London, 1933, No. 85., A.U. Pope, A Survey of Parsian Art, London and New York, 1938-39, pl. 891 A., E. Atul, Exhibition of 2500 Years of Persian Art, Washington, 1971, No. 24, pl. 24.

ki (Resim: 17) üstte sağda arkası dönük konuşan figürler, manzara elemanları özellikle sahnenin sağ alt alt köşesinde yerleştirilmiş iri bir çınar ağacı her iki resmin ortak motifleridir.

2) Deniz yoluyla kaçırma. 27 X 19,3 cm. Washington Freer Gallery of Art, no. 37, 27. Konu, Behram Gür'e, Horezm prensesinin mavi köşkte anlattığı hikâyeye ilgilidir. Sahnenin ortasında büyük bir gemi ve geminin köşk kısmında kaçırdığı prensesle oturan korsan görülmektedir. Korsanın maiyeti sahile doğru dönmüş, orada geçen olayı izler, aralarında tartışır. Sahilde prensesi aramağa çıkmış prens ve maiyeti yer alır. Mavi, pembe, yeşil, mor reuğün tonlarında boyanmış kayalar, kayalar üzerinde bir kaç küçük ağaç manzara elemanlarıdır. Altın yıldız gök yüzünü beyaz bir bulut süslemektedir (Resim: 18).

1485 tarihli bir Emir Hüsrev Dehlevî'nin Hamse'sinde (Dublin Chester Beatty Library, No. P. 163)¹³, aynı konunun tasvir edildiği görülüyor (Resim: 19). Dublin minyatürünün Freer sahnesine örnek olduğu muhakkaktır. Yaklaşık olarak altı nakkaş tarafından resimlenen yazmanın bu deniz yoluyla kaçırma sahnesi bizim sahneye nisbetle daha basit kompozisyon düzenine sahiptir. Prensin at üzerindeki duruşu, atın benekli oluşu, prensin arkasında gölgelik tutan hizmetlisi, bizim minyatürümüzde de tekrar edilir. Prensin maiyetindeki kişiler Topkapı minyatüründe fazlaşmıştır. Prensin atının önündeki teberdarın arkasında, Herat'ın Behzad ekolüne giren bir çok yazmasında sık sık tekrar edilen yaşlı, eli baltalı figür burada da görülüyor. Dublin minyatüründe geminin tümü görünmez. Geminin köşkünde oturan korsan ve prenses sahilde geçen olayın farkındadır. Oysa, bu kişiler Freer minyatüründe sahildeki olayın farkında değillerdir.

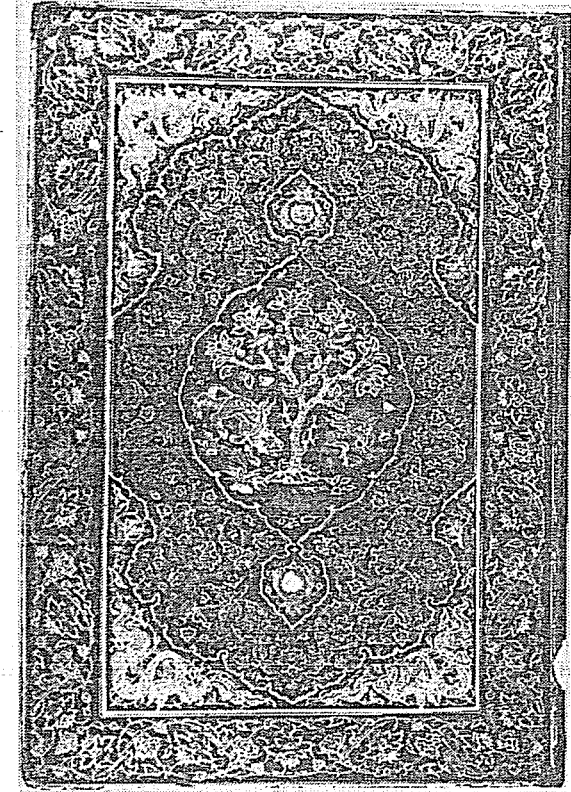
Freer kaçırma minyatürüne, bazı motifler yönünden yakın bir sahneyi British Museum Nizamisinde, İskender ve Kandehar putu sahnesinde buluyoruz (Resim: 20). Her iki minyatürde de gemi biçimleri, gemideki köşk, köşkün ve yelken bezinin dekorları tamamen aynıdır. Ayrıca manzara elemanları ve figür tipleri de son derece yakındır.

Topkapı Heşt Bihişt'inin minyatürleri, renk, kompozisyon, figür tipleri, ve manzara elemanları yönünden en çok British Museum

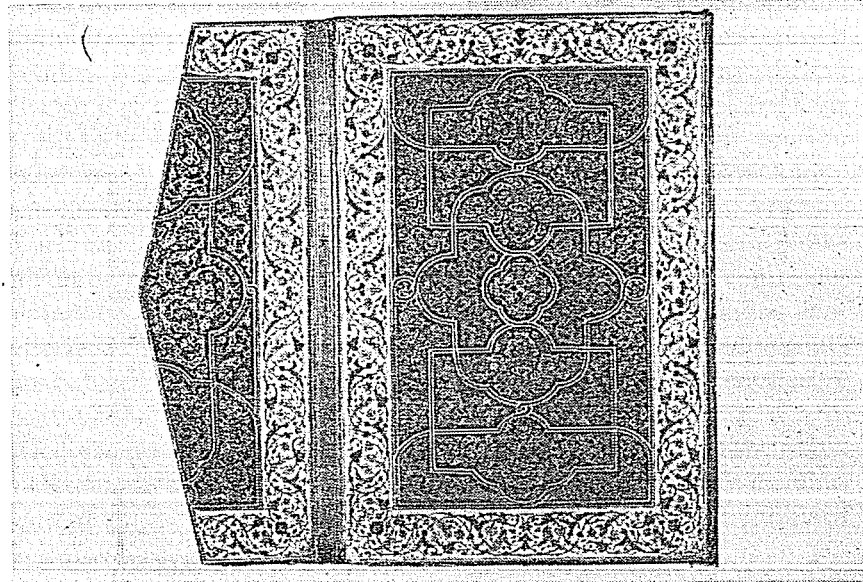
13. B.W. Robinson, Y.Z.E., p. 68.

Nizamisi'nin yukarıda işaret edilen sahnelerine yaklaşmaktadır. Özellikle Resim: 18, 20 deki sahneler aynı nakkaş elinden çıkmış denilebilir. Şerafeddin Ali Yazdı'nın Zafernamesinin minyatürleri de (Baltimore, The Walter Art Gallery) bazı detaylarda Topkapı Heşt Bihışt'ine yaklaşıyor. Timur'un tahta geçişi ve onu tebriğe gelenleri tasvir eden minyatürde (Resim: 21), Topkapı avı kadar olmasa da, figürler oval bir düzene göre yerleştirilirler. Sol köşedeki küpeli zenci teberdar figürü, av sahnesinde prensin atının önünde görülür. Ayrıca kapı önünde, elinde balta tutan yaşlı figür, deniz yoluyla kaçırma sahnesinde de görülüyor. Ordunun dağlık arazide ilerleyişi sahnesinde (Resim: 22), dağlar arasında ilerliyen atlıların hareketleri av sahnesinde altta dizili avcılarının hareketlerine oldukça yakındır.

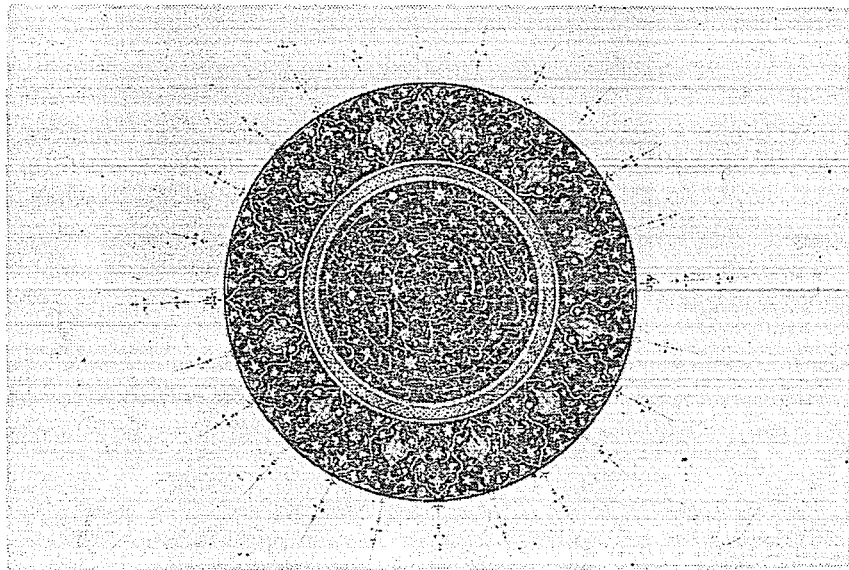
Geç Herat devri saray üslûbuna giren yazmalarla yaptığımız karşılaştırmalar, Heşt Bihışt'in minyatürlerini kattiyetle bu okulun minyatürleri arasına koyabileceğimizi gösteriyor. Kaynaklara göre, Sultan Hüseyin Baykara devri Herat minyatür okulunun yöneticisi olarak Behzad gösterilir. Bu okulun bir çok minyatürleri ona mal edilir. Oysa, bilgilerimizin şimdiki durumuna göre kattiyetle ona mal edebileceğimiz bir eseri tesbit etmek güçtür. Onun olabileceği ileri sürülen eserlerle yapılan karşılaştırmalarda ise yine onun üslûbunu kattiyetle belirtmek imkânsızdır. Ayrıca mevcut yazmalar üzerindeki üslûp araştırmaları da, saray üslûbundaki eserlerin atölyede müşterek çalışma sonunda hazırlandığını gösteriyor. Heşt Bihışt'in bu iki minyatürünün Behzad'ın yönetimindeki bir atölyeden çıkmış olduğunu düşünüyoruz.

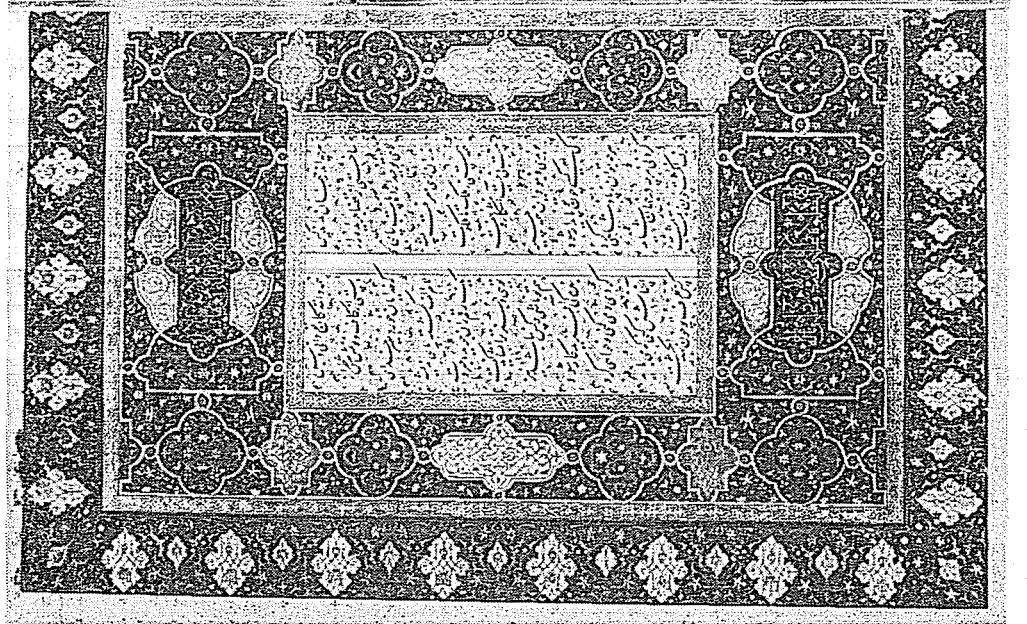
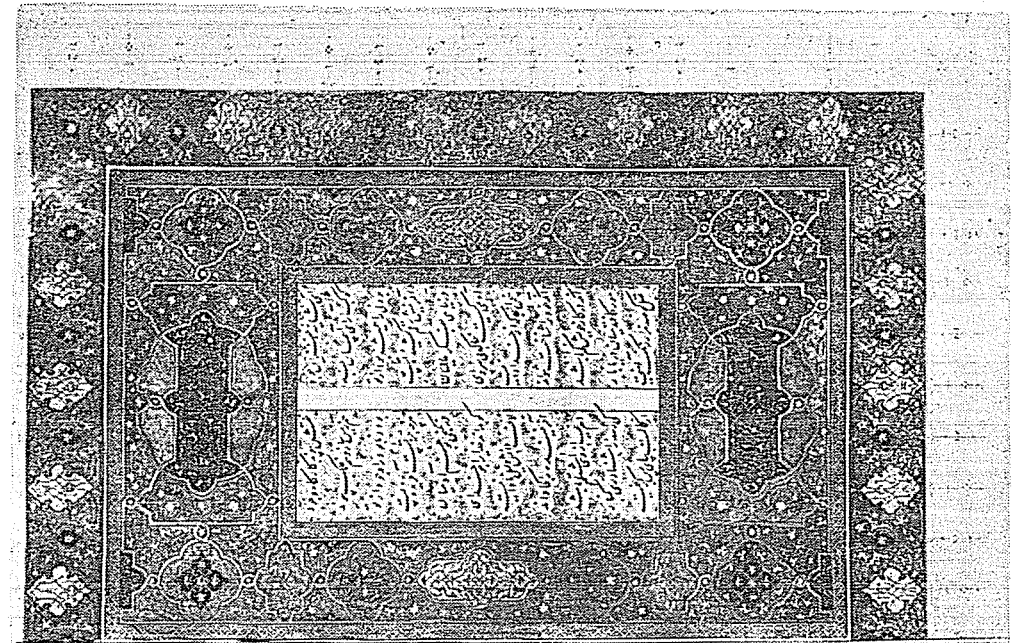
Resim 1

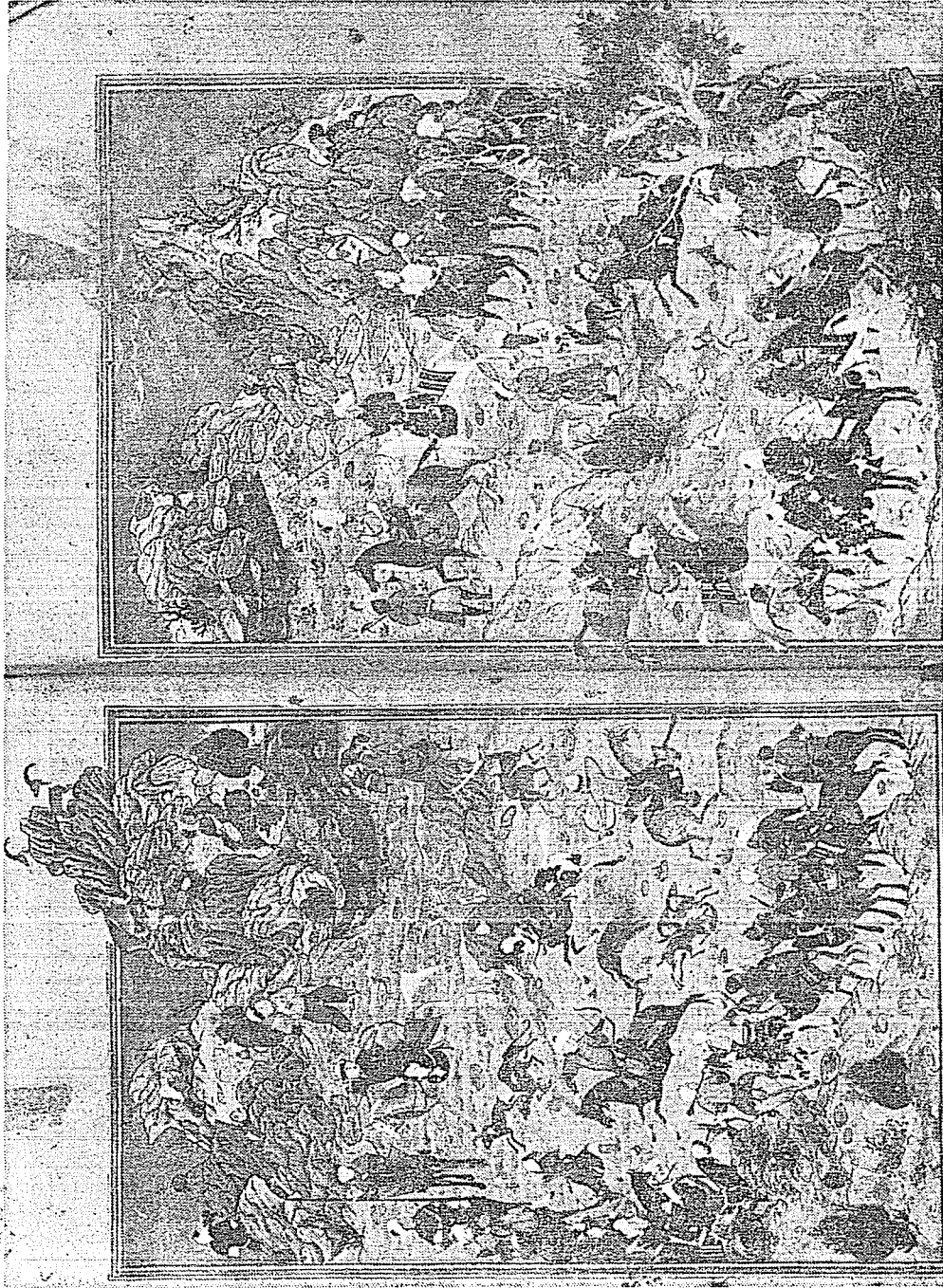
Resim 2

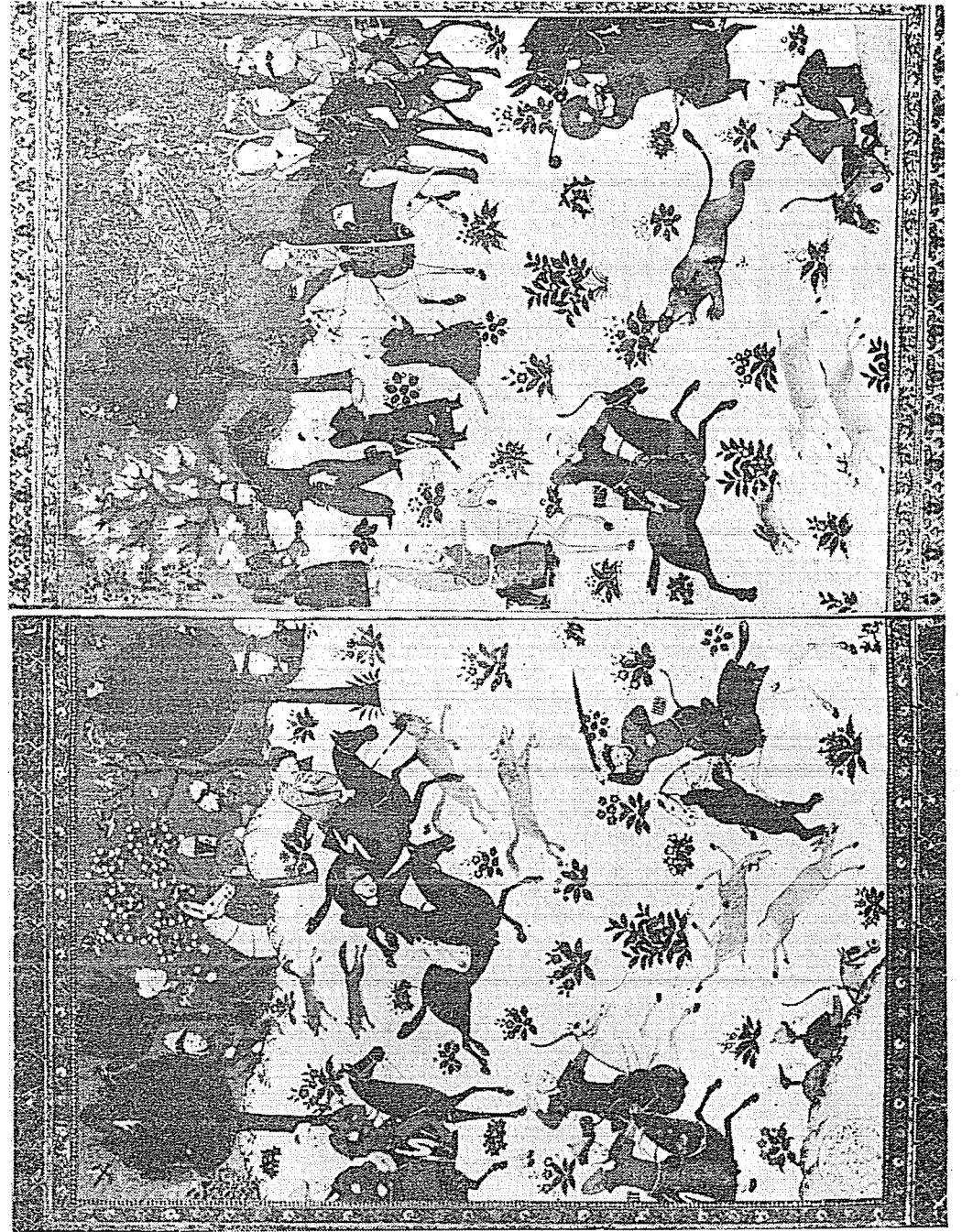
Resim 3

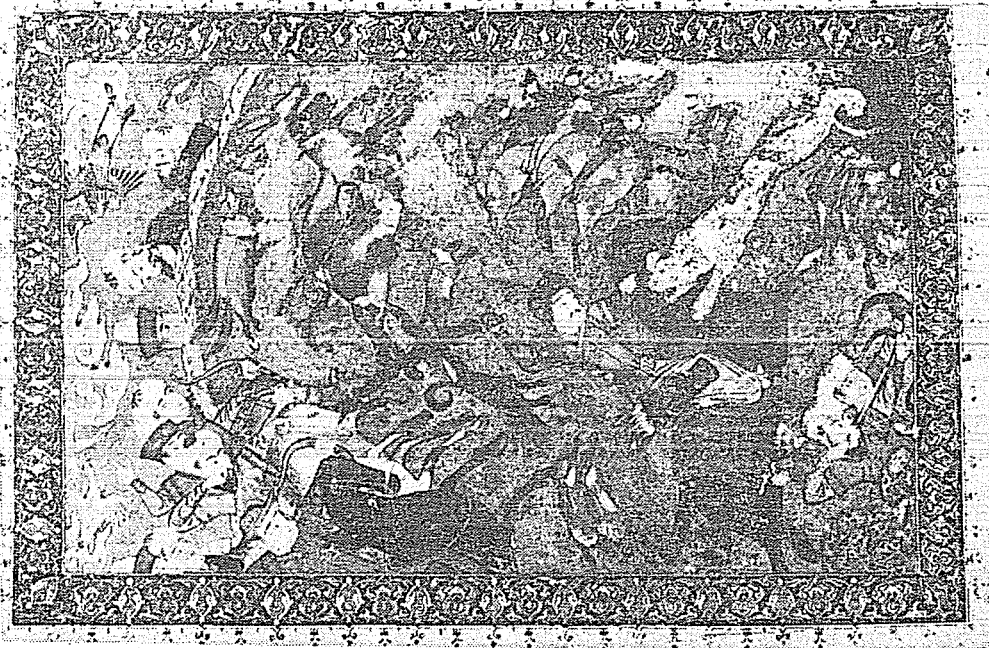
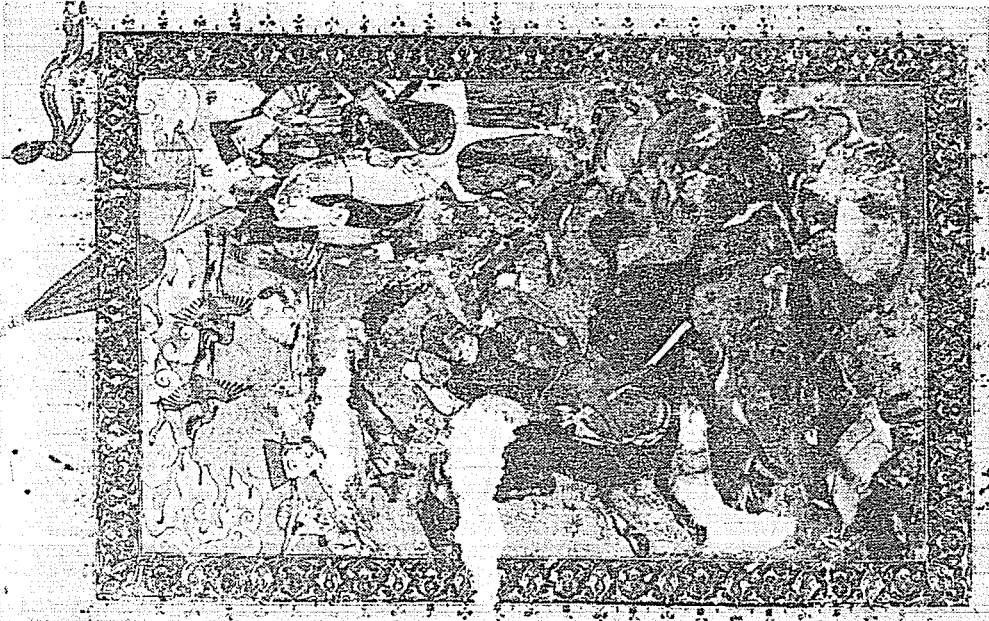
Resim 4

Resim 5

Resim 6

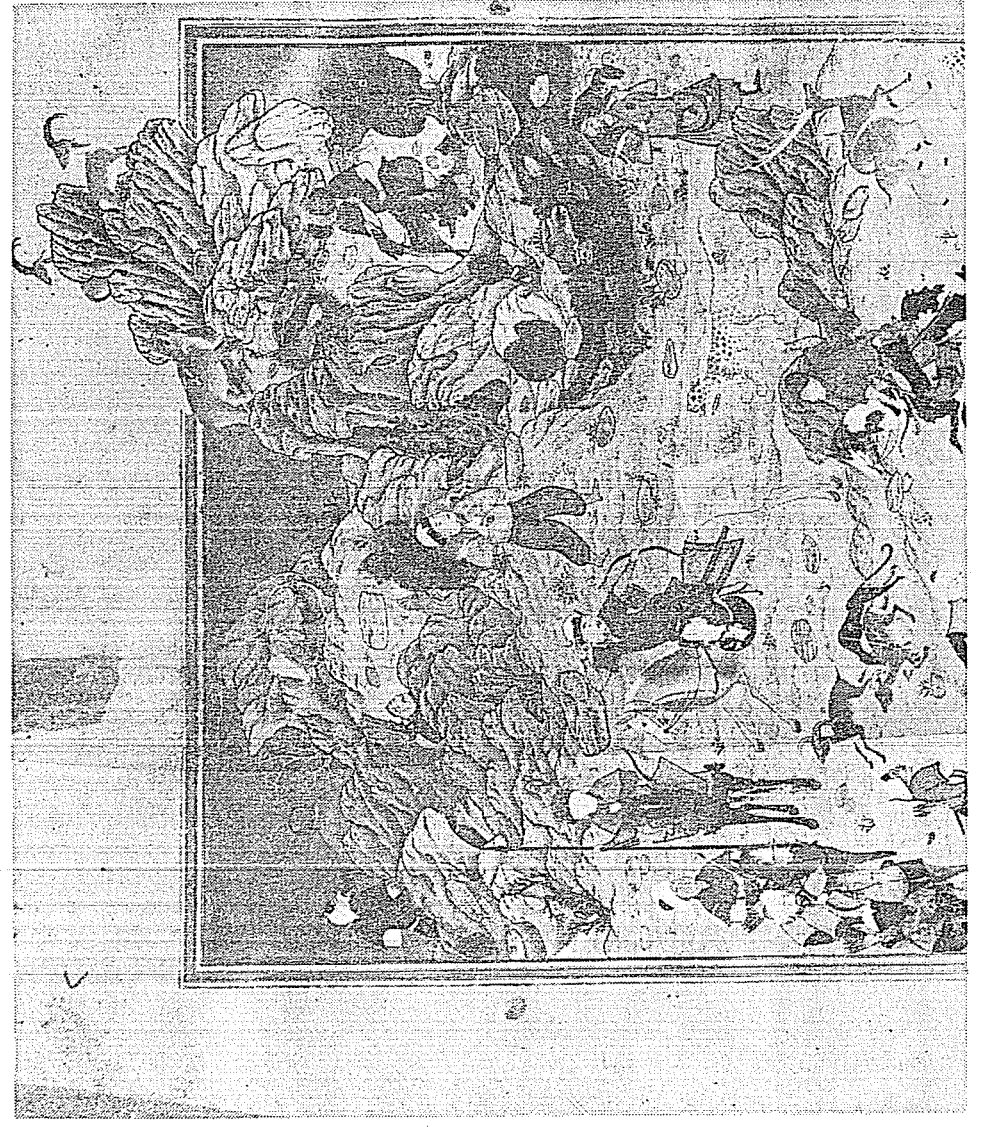
Resim 7

Resim 8

Resim 9

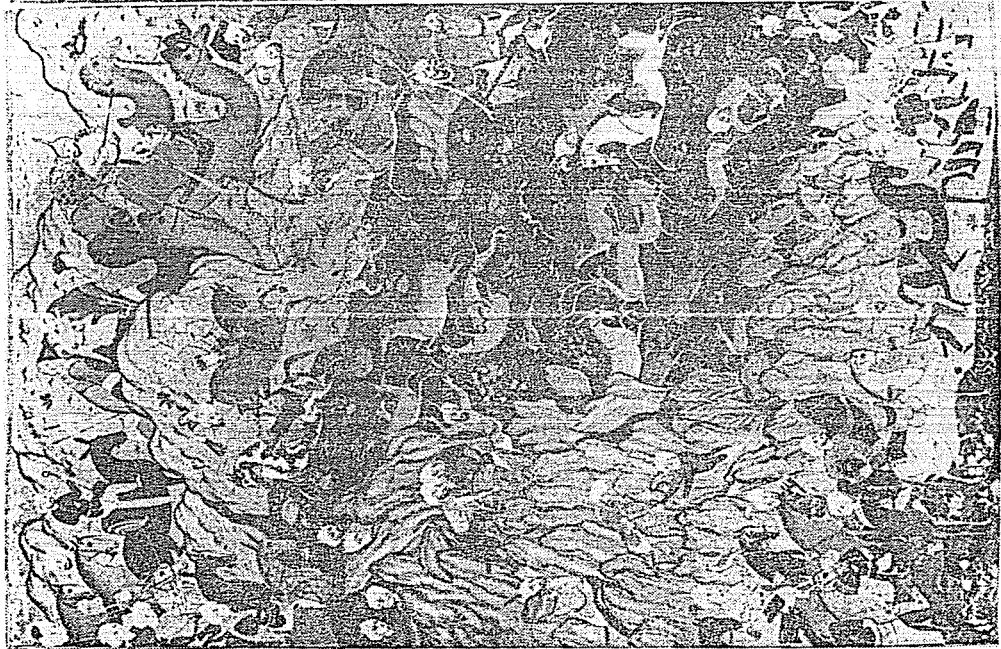
Resim 10

Resim 11

Resim 12

Resim 13

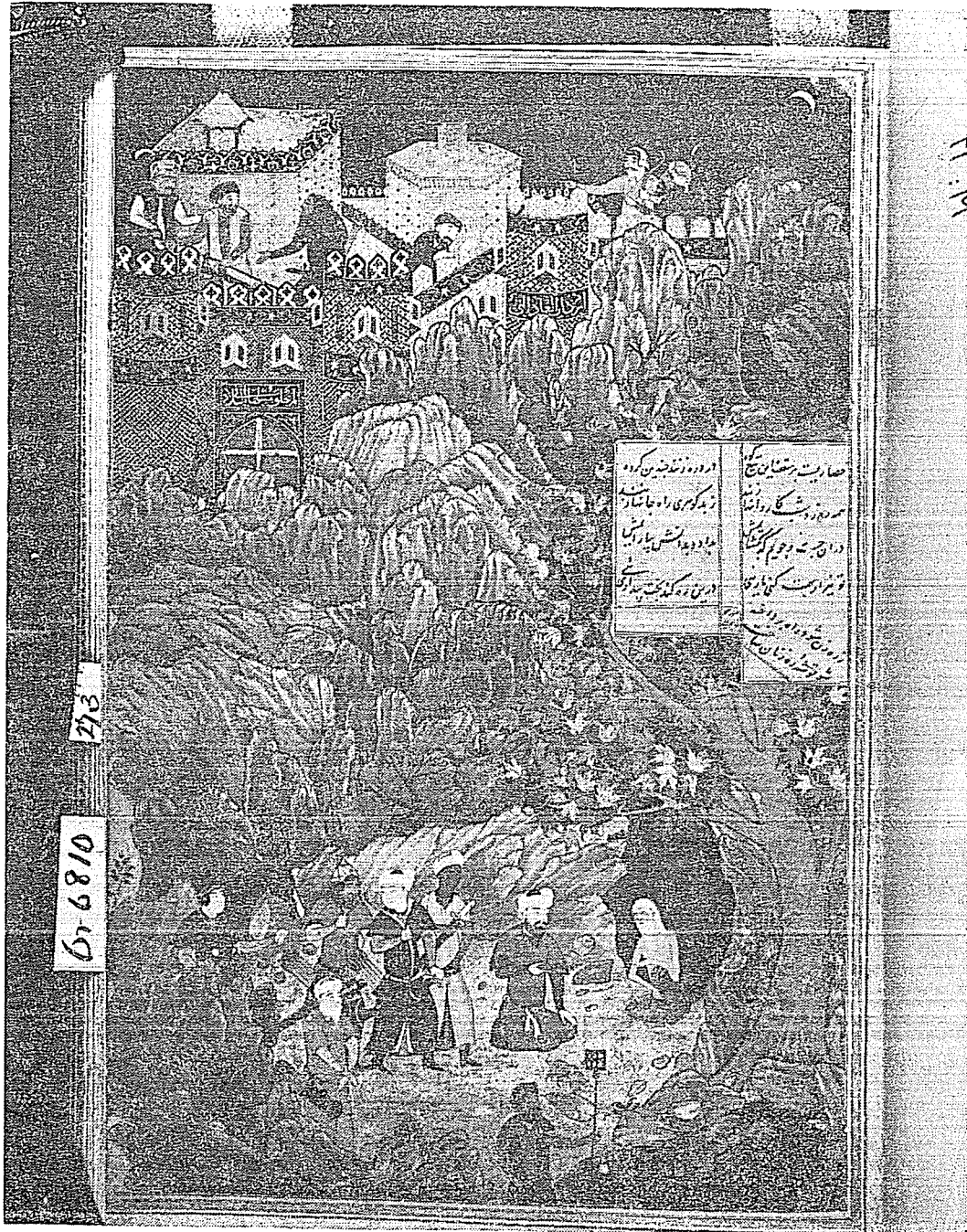
Resim 14

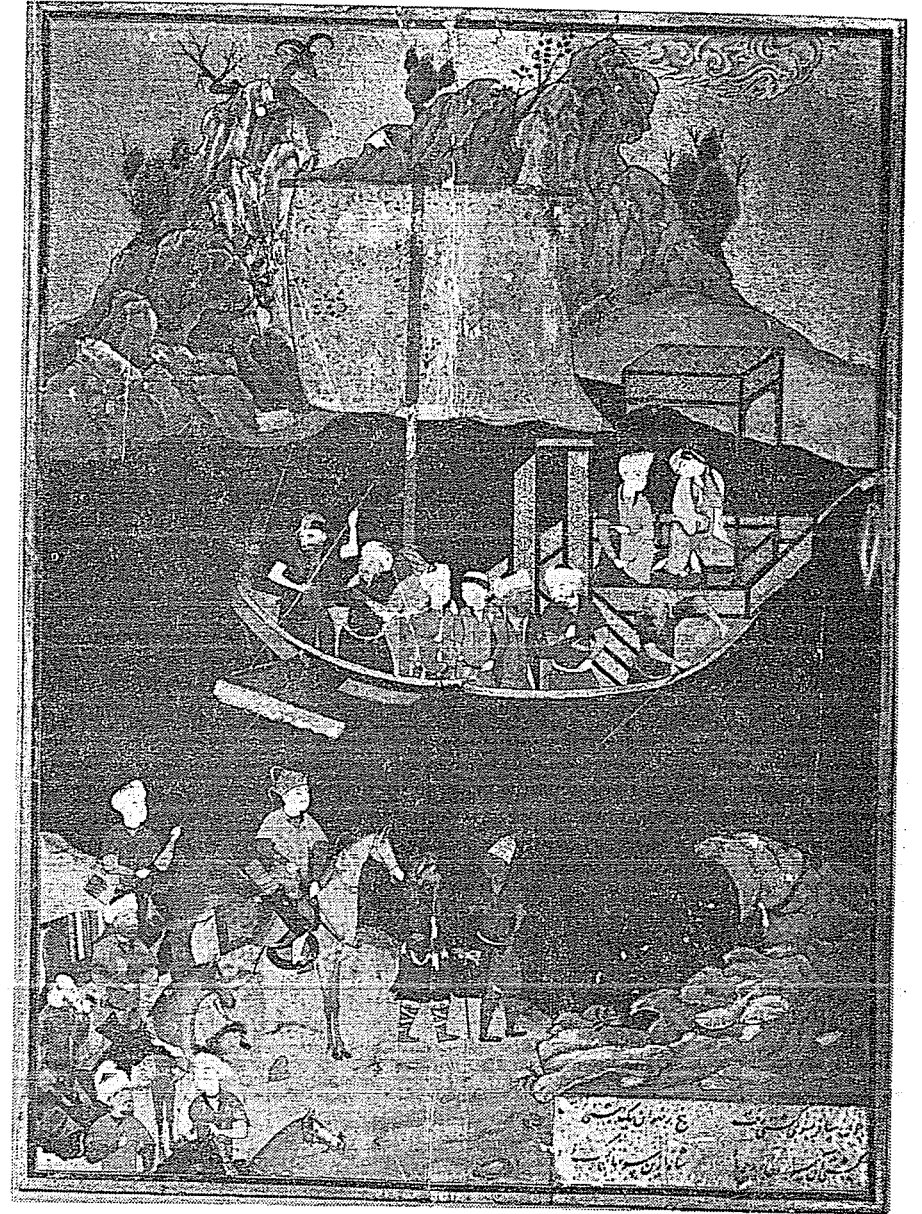
Resim 16

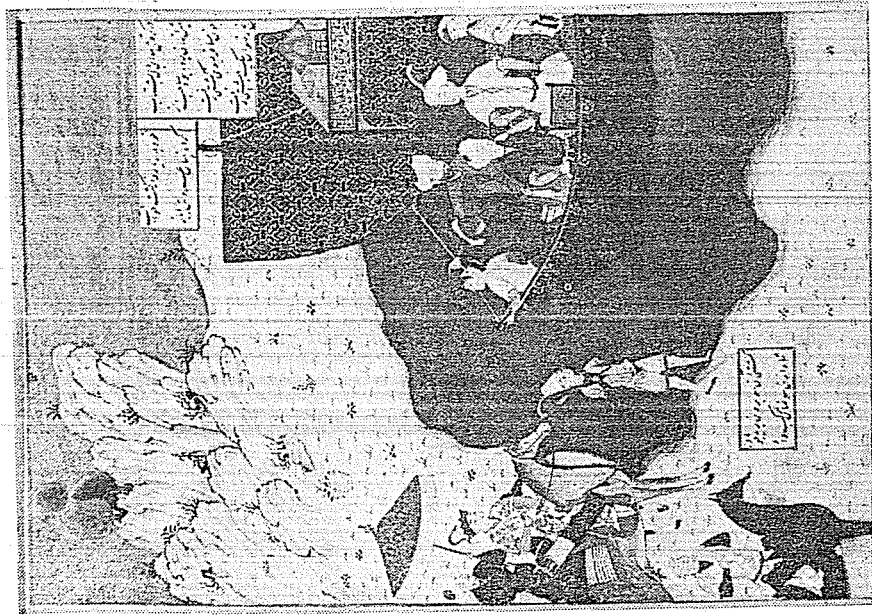
Resim 15

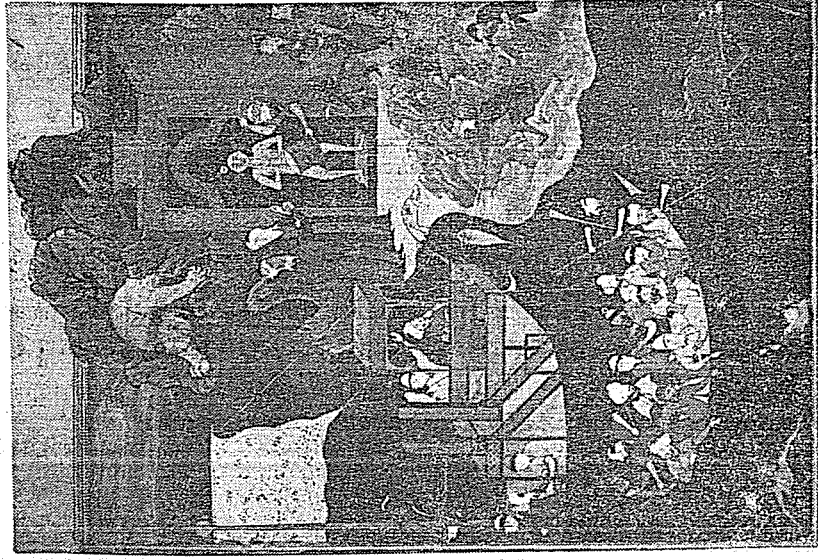
Resim 17

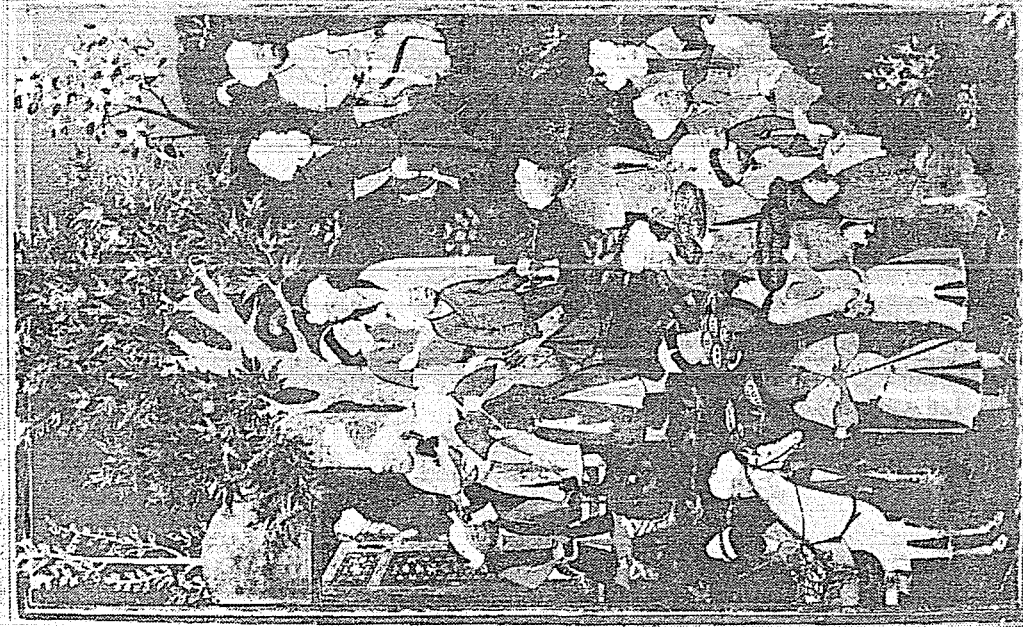
Resim 18

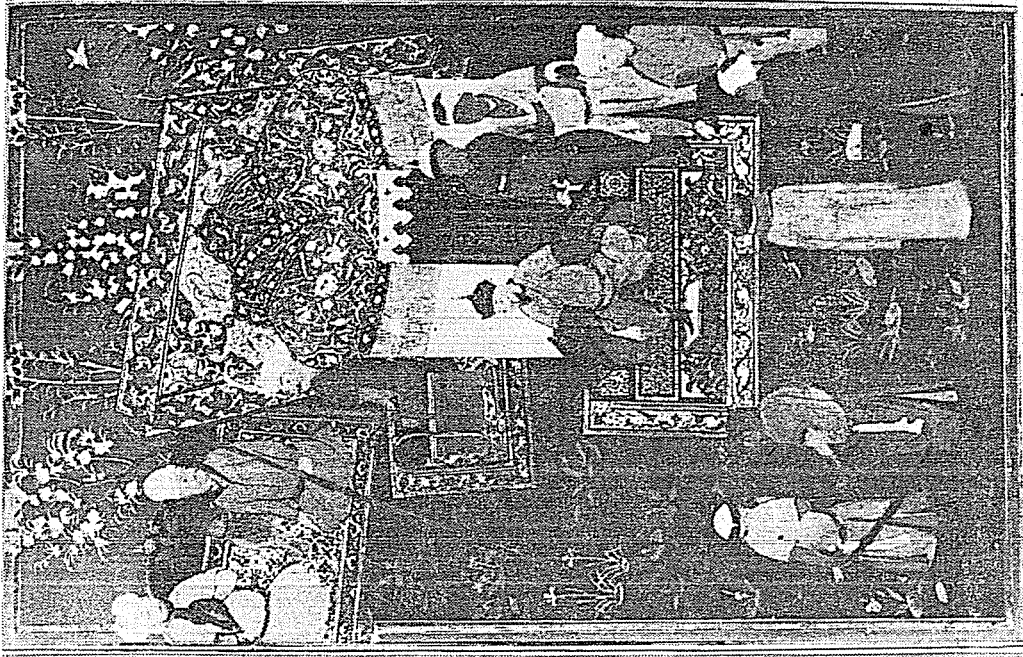
Resim 19

Resim 20

Resim 21

Resim 22

- Resim 1. Cildin dışı. Hüsrev Dehlevî'nin Heşt Bihişt'i, 906/1496 tarihli. T.S.M. H. 676.
- Resim 2. Cildin içi. Hüsrev Dehlevî'nin Heşt Bihişt'i, 906/1496 tarihli. T.S.M. H. 676.
- Resim 3. Takdim sayfası. Hüsrev Dehlevî'nin Heşt Bihişt'i, 906/1496 tarihli. T.S.M. H. 676.
- Resim 4. Başlangıç sayfası. Hüsrev Dehlevî'nin Heşt Bihişt'i, 906/1496 tarihli. T.S.M. H. 676.
- Resim 5. Av sahnesi. Hüsrev Dehlevî'nin Heşt Bihişt'i, 906/1496 tarihli. T.S.M. H. 676, 1b-2a.
- Resim 6. Av sahnesi. Firdevsî Şahnamesi, 833/1429-30 tarihli. Tahran Gülistan Sarayı Kütüphanesi.
- Resim 7. Av sahnesi. Nizamî Hamsesi, 849-850/1445-1446 tarihli. T.S.M. R. 855, s. 1b-2a.
- Resim 8. Av sahnesi. Nizamî Hamsesi, 865/1461 tarihli. T.S.M. H. 773, s. 1b-2a.
- Resim 9. Av sahnesi. Camî'nin Silsilat al-Zahab'ı içine sonradan konmuştur. 1460-1470 civarı. Leningrad State Public Library, Dorn 434.
- Resim 10. Topkapı Heşt Bihişt'i s. 2a dan detay.
- Resim 11. Av sahnesi. Şerafeddin Ali Yezdi'nin Zafername'si, 891/1486 tarihli. T.İ.E.M. No. 1964, s. 145b.
- Resim 12. T.İ.E.M. Zafername'si s. 145b den detay.
- Resim 13. Av sahnesi Camî'nin Silsilat al- Zahab'ı, 956/1549 tarihli. Leningrad State Public Library, Dorn 434.
- Resim 14. Av sahnesi, desen. T.S.M. H. 2135, s. 12a.
- Resim 15. Topkapı Heşt Bihişt'i s. 1b den detay.
- Resim 16. Av sahnesi. Yarı boyalı desen. T.S.M. H. 2154, s. 111b.
- Resim 17. İskender'in yaşlı dervişi ziyareti, Nizamî Hamsesi, 900/1494 tarihli. British Museum Or. 6810,s. 273a.
- Resim 18. Deniz yoluyla kaçırma, 902/1496 tarihli, Washington Freer Gallery of Art, no. 37. 27. Topkapı Heşt Bihişt'inden çıkarılmış.
- Resim 19. Deniz yoluyla kaçırma. Hüsrev Dehlevî'nin Hamsesi, 890/1485 tarihli, Dublin Chester Beatty Library, P. 163, s. 215a.
- Resim 20. İskender ve Kandehar putu. Nizami Hamsesi, 900/1494 tarihli, British Museum, Or. 6810, s. 225b.
- Resim 21. Timur'un Tahta geçişi ve onu kutlamağa gelenler. Şerafeddin Ali Yezdi'nin Zafername'si, 872/1467-68 tarihli, minyatürler 1480 civarı, Baltimore, The Walters Art Gallery, s. 82b-83a.
- Resim 22. Ordunun dağlık arazide ilerleyişi. Şerafeddin Ali Yezdi'nin Zafername'si, 872/1467-68 tarihli, minyatürler 1480 civarı, Baltimore, The Walters Art Gallery, s. 282b.